

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-2148/25-E
Sp. zn. ČŠIE-S-343/25-E

Název	Základní škola a mateřská škola Široký Důl
Sídlo	572 01 Široký Důl 100
E-mail	sirokydul@zskola.com
IČO	75 017 172
Identifikátor	600 100 723
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Lenka Kopecká
Zřizovatel	obec Široký Důl
Místo inspekční činnosti	Široký Důl 100
Inspekční činnost na místě	12. až 14. 11. 2025

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Široký Důl (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny-výdejny. Vzdělávání v mateřské škole probíhá v jedné věkově smíšené třídě podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní

vzdělávání *Hrajeme si celý den*. Vzděláváno bylo 15 dětí, z nichž osm v posledním ročníku před nástupem do základní školy a jedno dítě s odlišným mateřským jazykem.

Základní vzdělávání se uskutečňovalo ve dvou třídách s 25 žáky pěti ročníků prvního stupně (kapacita 50 žáků). Společně byli v jedné třídě vyučováni žáci prvního, druhého a třetího ročníku, ve druhé třídě žáci čtvrtého a pátého ročníku. Od minulé inspekce se počet žáků zvýšil o čtyři. Evidováni byli čtyři žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a jeden žák s odlišným mateřským jazykem. Zájmové vzdělávání ve školní družině bylo organizováno v jednom oddělení a vychází ze Školního vzdělávacího programu pro školní družinu. Přihlášeno bylo 25 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy ve své práci využívá dlouhodobé pedagogické a řídicí zkušenosti. Při řízení školy se opírá zejména o dobrou znalost místních podmínek a podporu zřizovatele. Koncepční cíle jsou nastaveny zejména směrem k základní škole, ale bez aktuálního určení silných a slabých stránek, konkretizace priorit a časového rámce, kdy a jakým způsobem lze cílů dosáhnout. Hodnocení naplňování dílčích koncepčních cílů probíhá postupně a v základní škole také při zpracování výroční zprávy o činnosti školy. Naplňování dílčích koncepčních cílů probíhá postupně, částečně se jejich vyhodnocení odráží ve výročních zprávách o činnosti školy. Získané informace z vlastního hodnocení školy se jen v malé míře promítají do stanovování konkrétních záměrů rozvoje školy jako celku. Vzájemné propojení a týmová spolupráce mateřské a základní školy je zřejmá z realizace společných jednání pedagogických rad, operativních porad a různých akcí. Celkově klima školy kladně ovlivňuje její menší velikost a rodinná atmosféra a úroveň vzájemné komunikace mezi vedením školy, zaměstnanci i dalšími účastníky vzdělávání.

Řízením mateřské školy ředitelka pověřila vedoucí učitelku, která se podílí na zabezpečení jejího provozu i vedení vzdělávacího procesu. Kontrolní a evaluační činnost je založená zejména na osobním kontaktu vedení školy se zaměstnanci, v pedagogické oblasti jsou realizovány občasné hospitace. Pedagogický sbor tvoří ředitelka, tři učitelky (dvě v mateřské škole) a vychovatelka školní družiny, která bez odborné kvalifikace ale s delší pedagogickou zkušeností ještě zajišťuje výuku převážně výchovných předmětů. Tato skutečnost se do sledované výuky nijak negativně nepromítla. Vzhledem k malé velikosti školy a týmu učitelek je obtížnější delegování dalších pravomocí a úkolů. Z hlediska rozsahu činností, která vykonává ředitelka školy, by ale bylo vhodné zvážit přenesení části kompetencí na další učitelku (např. oddělení funkce výchovné poradkyně a metodičky prevence rizikového chování). Další vzdělávání pedagogických pracovníků je organizováno v souladu s jejich profesními zájmy a potřebami školy. Odborné diskuse a vzájemné předávání informací a zkušeností napříč učitelským kolektivem se obvykle uskutečňuje neformálně při každodenním osobním kontaktu.

Pravidla pro realizaci vzdělávání jsou nastavena ve vnitřních školních dokumentech. V průběhu inspekční činnosti byly odstraněny formální nepřesnosti, některé z dokumentů vyžadují promyšlenou aktualizaci. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání z roku 2007 byl postupně rozšířen o další dodatky. Pro přehlednost je žádoucí provést jejich začlenění a revizi vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů a utřídění pro jednotlivé ročníky. Od minulé inspekce byla z psychosociálního hlediska vhodněji upravena organizace výuky a skladba předmětů v rozvrhu tříd.

Materiální vybavení školy je dostačující k naplňování výstupů školních vzdělávacích programů. Třídy jsou moderně zařízené a vybavené interaktivní technikou, učitelky mají

dostatek didaktických pomůcek. Školní družina nemá vlastní prostory, skupinové a individuální činnosti organizuje ve všech prostorách pro základní školu. Doporučením je účelně dovybavit alespoň v jedné třídě odpočinkové místo a rozšířit úložné prostory. Škola nemá vlastní tělocvičnu, pro část pohybových aktivit využívá v krátké docházkové vzdálenosti sál v kulturním domě. Okolí školy, zahrada a obecní hřiště nabízí dětem a žákům různé možnosti pro rozvoj jejich fyzické zdatnosti, relaxaci a environmentální vzdělávání. Přecházení silnice z budovy školy ztěžuje automobilový provoz. Průběžné zlepšování materiálních podmínek v mateřské i základní škole a podpora zřizovatele má pozitivní dopad na úroveň vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v mateřské škole probíhalo v souladu s plánovanými cíli uvedenými ve školním vzdělávacím programu. Provázanost jednotlivých vzdělávacích oblastí a směřování k naplňování stanovených klíčových kompetencí bylo zřejmé z podrobně zpracovaných týdenních plánů. Učitelky projevovaly empatický přístup k potřebám všech dětí, vhodnými činnostmi zajišťovaly klidný průběh adaptace dětí (např. vítací rituál), podporovaly u dětí prosociální chování a všechny činnosti probíhaly ve velmi klidné atmosféře.

Děti motivovalo průběžné hodnocení učitelek, pochvaly a oceňování jejich aktivity. V mnoha situacích jim byla poskytována průběžná zpětná vazba k jejich vzdělávacím pokrokům. Zejména během dopoledního bloku činností byly cíleně vytvářeny situace podporující u dětí dovednost vlastního hodnocení. Při spontánních činnostech měly děti k dispozici dostatečné množství hraček, stavebnic, knih, pomůcek a materiálů pro kreativní tvoření, nabízené aktivity vhodně využívaly také prostory samostatné ložnice i jídelny. Většina dětí uskutečňovala vlastní herní aktivity a při hrách se stavebnicemi a konstruktivních hrách se dětem dařilo přirozeně spolupracovat. Část dětí se věnovala tvořivým činnostem nebo hře v námětových koutcích. Posilovány byly jemná motorika, předčtenářská gramotnost a budování zájmu o knihy a matematická i přírodovědná gramotnost.

Pohybové činnosti byly motivačně propojeny s tématem knihy a pohádkových postav. Děti se jich zúčastňovaly aktivně a přirozeně rozvíjely své dovednosti v oblasti hrubé a částečně i jemné motoriky. Organizace řízených činností byla dobře promyšlená, učitelky je uváděly vhodnou motivací a děti se jich účastnily se zájmem (např. návštěva obecní knihovny v budově školy, úkoly na stanovištích). Učitelky uplatňovaly aktivizující metody vzdělávání a vhodně kladly problémové otázky, které děti podněcovaly k hledání vhodného řešení úkolu. Náročnější hry na procvičení paměti v rámci přípravy předškoláků zvládaly pouze některé z nejstarších dětí. Připravená volitelná stanoviště s didakticky zaměřenými činnostmi podporovaly vnitřní motivaci dětí a slučovaly poznatky z více oborů. Ve velké míře byla rozvíjena samostatnost dětí v oblasti hygieny, úklidu hraček a respektování nastavených pravidel. Příležitostí je nastavit jiný způsob organizace stolování, který v průběhu inspekční činnosti dětem pouze částečně umožňoval rozvoj sebeobslužných dovedností. Pobyt venku spojený s vycházkou do okolní přírody i pobyt na školní zahradě vhodně doplňovaly plánované cíle a přirozeně u dětí rozvíjely vědomosti o přírodě a tělesnou zdatnost. Respektována byla individuální potřeba odpočinku a relaxace.

Sledovaná výuka v základní škole se vyznačovala příjemnou a podporující pracovní atmosférou. Učitelky uplatňovaly respektující a empatický přístup k žákům. Nastavená třídní pravidla žáci respektovali a bez obav komunikovali. Výuka více ročníků ve třídě byla organizačně promyšlená a připravená. Převažoval frontální způsob výuky doplněný

samostatnou prací žáků. Bylo zřejmé, že jsou žáci dlouhodobě vedeni pracovat samostatně a většinou bez dalších doplňujících informací. Ve stejných předmětech a při různé kombinaci ročníků ve třídě byla část učiva většinou společná, někdy i v průběhu celé hodiny. Nebylo vždy zřejmé, jaká úroveň vzdělávacího obsahu náleží žákům např. ve vyšším ročníku. Cílené příležitosti ke kooperativnímu učení, které by napomáhaly rozvoji vzájemné spolupráce, diskusi, uvažování v souvislostech a prezentování řešení, vytvářeny nebyly. Tím byly částečně omezeny vyjadřovací schopnosti žáků v různých situacích. Pro rozvoj komunikativních dovedností je vhodné zařazovat pravidelněji krátké řečové chvilky v různých částech hodin. Častá byla vizualizace učiva obrazovým materiálem, videoukázkami, přehledy a žáci pracovali s různými sadami pojmů a číselných spojení. Prostředky IT využily jen učitelky. Příležitost ke zlepšení je i v zařazování aktivit pro starší žáky s různými informačními zdroji, s informacemi, vedení žáků k jejich vyhledávání, třídění, analýze a aplikaci. Tempo výuky bylo přiměřené, učitelky průběžně ověřovaly u žáků porozumění učivu. Malý počet žáků a střídání činností udržovaly žáky většinou v aktivitě.

Plnění úkolů a správnost výsledků učitelky kontrolovaly průběžně, zpravidla je hodnotily krátkými výroky o jejich správnosti. Diferenciaci úkolů směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a s pomalejším tempem nahrazoval individuální přístup učitelek. Úkoly pro žáky měly stejnou obtížnost, což ne zcela optimálně rozvíjelo učební potenciál pro rychleji pracující žáky. Zpětná vazba směrem k žákům neměla formativní charakter. V úvodu hodin nebyly sdělovány vzdělávací cíle, pouze vzdělávací téma a organizace činností. Účelné a vypovídající sebehodnocení žáků bylo ojedinělé, vzájemné hodnocení chybělo. Žáci si tak neuvědomovali úroveň svého učení a souvislosti, které jejich výkon ovlivňují. Dobrou zpětnou vazbu využitelnou pro další individualizaci nebo diferenciaci vzdělávacích cílů nezískávaly ani učitelky.

Zájmové vzdělávání svým obsahem navazuje na vzdělávání v základní škole. Po dopoledním vyučování mají žáci dostatek času na relaxaci i výběr činností podle vlastního zájmu. Pravidelnou součástí je pobyt žáků venku s různými pohybovými aktivitami nebo vycházkami do okolí. Vychovatelka svým vstřícným přístupem a partnerskou komunikací vytvářela přátelskou atmosféru.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vstřícné a přátelské prostředí v mateřské škole, podporující přístup učitelek i podnětné prostředí přispívají k otevřené komunikaci dětí mezi sebou i s dospělými. Přiměřeně věku děti uměly vést rozhovor, zformulovat myšlenky a vyjadřovat se ve větách, k čemuž přispívá pravidelné zařazování aktivit k rozvoji komunikativních a předčtenářských dovedností. Z chování dětí bylo zřejmé, že jsou ve škole spokojené a cítí se bezpečně. Velmi přirozeně respektovaly pravidla vzájemného soužití, uplatňovaly hygienické a zdvořilostní návyky, pomáhaly si. Ve volných hrách přirozeně utvářely skupiny, spolupracovaly, komunikovaly a domlouvaly se. Ve výběru činností byly děti aktivní a nezávislé, dokázaly se při nich přiměřenou dobu soustředit a dokončit je.

Se zaujetím děti prezentovaly písně a básně, popisovaly situaci na obrázku i realizované činnosti a sdělovaly získané poznatky. Zejména starší děti chápaly základní číselné a matematické pojmy a souvislosti, prostorové a časové pojmy. Z projevů dětí vyplývaly odpovídající vědomosti o okolním světě, rozmanitosti přírody a počasí, společenském prostředí, významu péče o zdraví a bezpečnost. Učitelky sledují úroveň řečových dovedností dětí, v průběhu týdne jsou zařazovány logopedické chvilky, které napomáhají zlepšování

výslovnosti. Přiměřeně věku děti zvládaly základní pohybové dovednosti, manipulační činnosti i jednoduché úkony s pomůckami. Technické a digitální dovednosti jsou podporovány příležitostným využíváním robotických hraček, dotykového panelu a tabletů. V oblasti stolování byly sebeobslužné dovednosti dětí rozvíjeny pouze částečně.

Úroveň dosažených znalostí a dovedností učitelky u dětí sledují po celou dobu docházky pomocí diagnostického nástroje *iSophi*. Získané poznatky jsou dobře využívány v aktuálním pedagogickém působení. Děti v povinném předškolním vzdělávání rozvíjejí svůj potenciál prostřednictvím každý týden realizovaných činnostech v tzv. „*Předškoláčkovi*“. Ve škole jsou vedena sběrná portfolia, která zatím neumožňují vytvářet prostor pro cílený rozvoj sebereflexe dětí nebo komunikaci a spolupráci mezi dítětem, rodinou a učitelkou, popřípadě dalšími odborníky (přechod do jiné mateřské školy, zápis do základní školy apod.). Příležitostí je věnovat pozornost volbě nového formátu třídní knihy, který by poskytl více prostoru k ucelenějšímu a prokazatelnějšímu zápisu vzdělávacího obsahu v průběhu celého týdne.

Výsledkům vzdělávání v základní škole učitelky věnují stálou pozornost. Nástroje ke zjišťování jejich úrovně zůstaly od minulé inspekční činnosti stejné, podobně jako hodnocení míry naplnění očekávaných výstupů v jednotlivých předmětech prostřednictvím známek. Učitelky si zaznamenávají individuálně informace o vzdělávání žáků a jejich pokrocích, nepravidelně získávají další informace prostřednictvím externího testování (poslední zaměřené na čtenářskou gramotnost s rozdílnými výsledky žáků). V celkovém hodnocení žáků na vysvědčení za druhé pololetí školního roku 2024/2025 prospělo s vyznamenáním více než 90 % žáků. Hodnocení pro žáky prvního ročníku bylo velmi povzbuzující a podporující, což bylo významnou motivací pro jejich další školní práci. Žáci se ve třídách (ročnících) vzdělávali převážně frontálně. Při zadané samostatné práci se celkem dobře orientovali, přemýšleli o řešení, v případě potřeby uměli požádat o pomoc. Přes malý počet žáků v jednotlivých ročnících nebyla zřejmá cílená spolupráce žáků ve dvojicích nebo skupině. Ve větší míře by měli být žáci vedeni k vyhledávání informací a k tomu využívat různé zdroje, včetně IT zařízení. Své znalosti a dovednosti mají žáci možnost prezentovat v různých soutěžích ve škole (logická a matematická olympiáda, Pythagoriáda, Pangea, Bobřík informatiky) i mimo ni (Poličský skřivánek, výtvarné a sportovní soutěže).

Koordinace péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je v kompetenci ředitelky školy jako výchovné poradkyně, která spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Zpracování a realizace prevence rizikového chování žáků jsou zaměřeny převážně na aktivity a oblasti, které jsou součástí vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů, a podpořeny několika akcemi na rozvoj sociálních vztahů žáků a funkčních gramotností. Vzniklé projevy rizikového chování žáků škola řeší a přijímá opatření. Formování žákovských kolektivů a utváření postojů žáků podněcují i mimoškolní akce a zájmové kroužky. V nich získané dovednosti a znalosti žáci uplatňují také v různých předmětech (např. ve výtvarné a tělesné výchově, ve školní družině). K prevenci školní neúspěšnosti přispívá např. dovysvětlení učiva, individuální konzultace, vzdělávání žáků podle plánů pedagogické podpory a komunikace se zákonnými zástupci. Prostředí školy s nižším počtem žáků bylo podnětné a bezpečné, umožňuje individuální přístup a přispívá k rozvoji prosociálních vztahů.

Adaptaci dětí z mateřské školy na školní prostředí v základní škole a vstup do první třídy usnadňuje společné projekty, kulturní a sportovní akce ve škole i v obci. Škola aktivně spolupracuje s místními organizacemi.

Závěry

Vývoj školy

- stabilní pedagogický kolektiv v základní škole
- průběžné zlepšování materiálních podmínek školy a podpora zřizovatele mají pozitivní dopad na úroveň vzdělávání

Silné stránky

Mateřská škola

- vstřícný a respektující přístup učitelek a jejich vzájemná spolupráce příznivě ovlivňují bezpečné celkovou atmosféru vzdělávání (1.4)
- systematické zařazování tělovýchovných činností podporuje rozvoj pohybových dovedností dětí a pozitivně ovlivňuje jejich zdravý životní styl (4.4)

Základní škola

- vstřícný a respektující přístup učitelek k žákům vytváří příjemné a bezpečné učební prostředí (1.4)
- prostředí školy s nižším počtem žáků zvyšuje efektivitu vzdělávání a napomáhá rozvoji prosociálních vztahů ve škole (2.2)
- vzájemné předávání poznatků a týmová spolupráce učitelek mateřské a základní školy usnadňuje přechod dětí do základní školy (3.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Mateřská škola

- způsob organizace stolování dětí v mateřské škole pouze částečně podporuje rozvoj jejich sebeobslužných dovedností (4.2)

Základní škola

- malá míra diferenciací a individualizace výuky vzhledem k žákům celého spektra nadání (4.3)
- v dostatečné míře nebylo využíváno formativní hodnocení jako prostředek rozvoje osobnosti žáků (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Mateřská škola

- nastavit způsob organizace stolování tak, aby ve větší míře umožňoval rozvoj sebeobslužných dovedností dětí (mazání chleba, nalévání polévky), zvážit využívání průběžné svačiny
- věnovat pozornost volbě nového formátu třídní knihy, který by poskytl více prostoru k ucelenějšímu a prokazatelnějšímu zápisu vzdělávacího obsahu v průběhu celého týdne

- sběrná portfolia doplnit tak, aby bylo možné naplno využít jejich potenciál (rozvoj sebereflexe dětí, komunikace a spolupráce mezi dítětem, rodinou a učitelem, popřípadě dalšími odborníky)
- prohlubovat v rámci dalšího vzdělávání pedagogů poznatky k formativní zpětné vazbě pro děti
- nadále systematicky vytvářet příležitosti umožňující sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí

Základní škola

- vytvářet pro uvědomění si vlastního učebního pokroku žáků více příležitosti pro sebehodnocení i vzájemné hodnocení
- využívat účelněji příležitosti pro aktivní práci žáků s digitální technikou
- zaměřit pozornost na častější využití kooperativních činností, aby žáci měli více příležitostí ke spolupráci a získávali osobnostní kompetence potřebné pro jejich další život
- pro rozvoj komunikativních dovedností žáků zařazovat v průběhu výuky pravidelněji krátké řečové chvilky
- prohlubovat v rámci dalšího vzdělávání pedagogů poznatky k formativní zpětné vazbě pro žáky
- zvážit oddělení funkce výchovné poradkyně a metodičky prevence rizikového chování
- alespoň v jedné kmenové třídě dovybavit odpočinkové místo a upravit herní část pro činnost školní družiny
- iniciovat jednání se zřizovatelem o takových možnostech dopravního řešení v okolí školy, které by vedly k větší bezpečnosti dětí a žáků

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 10. 11. 2025
2. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2024/2025
3. Koncepce rozvoje školy ze dne 1. 9. 2025
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s platností od 1. 9. 2022
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s platností od 1. 9. 2007 ve znění dodatků č. 1 až 9

6. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ve školní družině s platností od 1. 9. 2021
7. Školní řád mateřské školy s platností od 1. 9. 2022
8. Školní řád základní školy s platností od 1. 9. 2023
9. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2019
10. Školní matrika, školní rok 2025/2026
11. Rozvrhy hodin tříd a učitelů, školní rok 2025/2026
12. Rozpis přímé vyučovací činnosti učitelek v mateřské škole pro školní rok 2025/2026
13. Třídní knihy, přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině, školní roky 2024/2025 a 2025/2026
14. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2024/2025 a 2025/2026
15. Personální dokumentace pedagogů školní rok 2025/2026 (výběr)
16. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2025/2026
17. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-1158/21-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Holánková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

11. 12. 2025